

Eindrapportage Quick Scan Go Live DSO LV

Den Haag, 18 juli 2022

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
T.a.v. de heer A. Groothedde
Turfmarkt 147
2511 DP DEN HAAG

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9811
www.deloitte.nl

Onderwerp Rapportage Quick Scan Go Live DSO LV	Opgesteld door J.H. de Vries / A. Jongsmā	Datum 18 juli 2022	Ons kenmerk JHdV/VC/7056
--	---	------------------------------	------------------------------------

Geachte heer Groothedde,

Naar aanleiding van uw verzoek brengen wij hierbij onze rapportage uit met betrekking tot de Quick Scan Go Live DSO LV.

Deze rapportage heeft betrekking op onze analyse en bevindingen inzake de opzet en het bestaan (de implementatie) van de maatregelen die zijn toegezegd in de “Bestuurlijke reactie op advies AclCT”, d.d. 24 februari 2022.

Wij hebben met genoegen aan uw opdracht en deze tussenrapportage gewerkt in goede samenwerking met alle betrokkenen.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en lichten onze tussenrapportage graag nader toe.

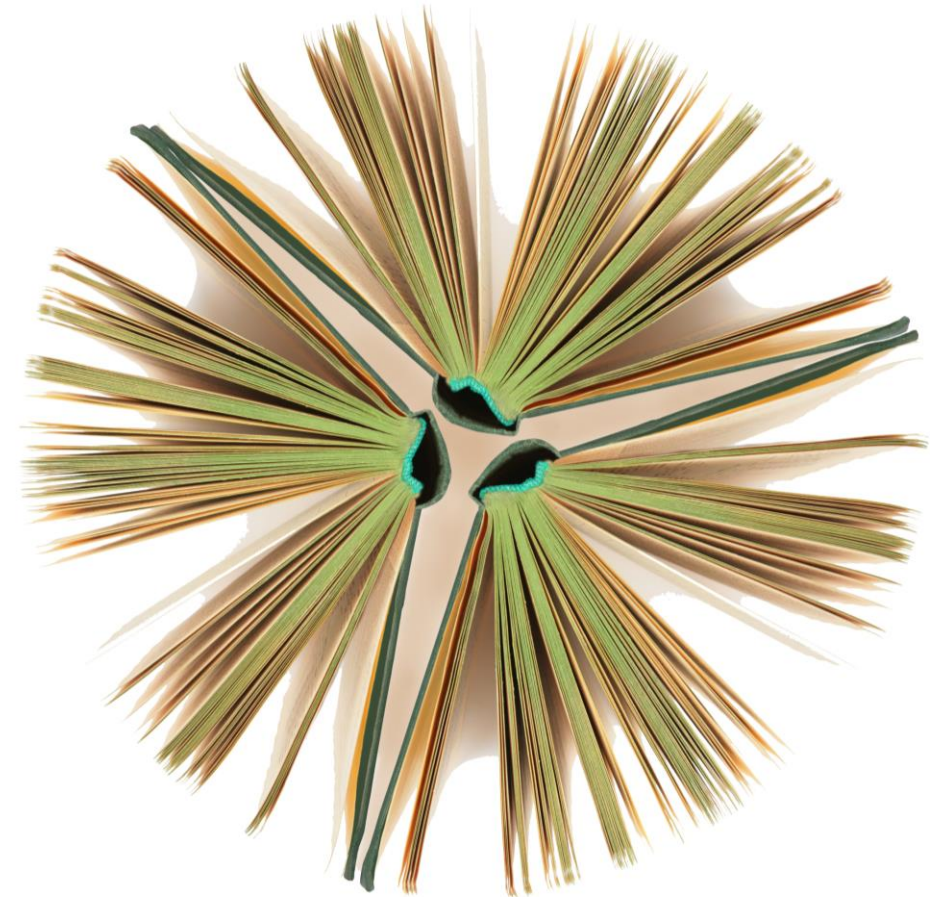
Hoogachtend,

J.H. de Vries

Director
Deloitte Accountants B.V.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Vraagstelling; scope en aanpak	
Samenvatting resultaten analyse Deloitte	7
Maatregelen naar aanleiding van advies AcICT	8
Advies AcICT d.d. 14 februari 2022	
Bestuurlijke reactie op advies AcICT d.d. 24 februari 2022	
Aansluitingsmatrix risicomitigerende maatregelen	
Analyse Deloitte naar maatregelen in opzet en bestaan	16
Analysecriteria	
Analyse en bevindingen per (unieke) maatregel	
Advies aanvullende maatregelen	
Bijlagen	23
Maatregelen vanuit Programma ADS en beheerorganisatie	
Opdracht en rapportagevoorwaarden; disclaimer	

Inleiding

Inleiding | Vraagstelling

Quick Scan Go Live DSO LV

Aanleiding

Begin 2022 heeft de Programmadirecteur Realisatie DSO ons gevraagd een Quick Scan uit te voeren inzake de risico's van een Go Live van DSO LV (landelijke voorziening). Gedurende ons onderzoek in het voorjaar van 2022 heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan die het voor onze opdrachtgever mogelijk en rationeel maakten om de oorspronkelijke Quick Scan Go Live DSO LV geheel toe te spitsen op de actuele risicomitigerende maatregelen. Deze maatregelen zijn getroffen naar aanleiding van de rapportage "Advies Landelijke Voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO LV)" van het Adviescollege ICT-toetsing (in het vervolg: AcICT). Onze opdrachtgever heeft in dat kader de vraagstelling van de Quick Scan Go Live DSO LV medio mei 2022 geactualiseerd, zoals hieronder geformuleerd.

Vraagstelling Quick Scan Go Live DSO LV

De opdracht c.q. de vraagstelling van de opdracht Quick Scan Go Live DSO LV, overeengekomen op 24 mei 2022, is als volgt:

1. Deloitte analyseert de finale AcICT-rapportage en recapituleert de door AcICT geconstateerde en gerapporteerde risico's;
2. Deloitte analyseert de finale AcICT-rapportage en recapituleert de door AcICT aanbevolen risicomitigerende (beheers)maatregelen;
3. Deloitte analyseert de opzet en het bestaan van de daadwerkelijk getroffen beheersmaatregelen;
4. Deloitte adviseert of en zo ja welke aanvullende beheersmaatregelen nog moeten worden opgezet en/of geïmplementeerd om de risico's zoals bedoeld in vraag 1 (verder) te mitigeren.

N.B. Op 16 juni hebben wij een tussenrapportage met betrekking tot vraag 1, vraag 2 en vraag 3 voor het deel 'opzet van daadwerkelijk getroffen beheersmaatregelen', exclusief het bestaan gezien de status van het onderzoek, uitgebracht.

Inleiding | Scope en aanpak

Quick Scan Go Live DSO LV

Scope

De scope van ons onderzoek betreft de analyse op de opzet en het bestaan van de beheersmaatregelen DSO inzake de landelijke voorziening (DSO LV). Het betreft de maatregelen die het Ministerie van BZK heeft toegezegd in de “Bestuurlijke reactie op advies AclICT”, d.d. 24 februari 2022.

Voor de analyse van de opzet is de peildatum dinsdag 14 juni 2022. Dit betekent dat wij de opzet van de beheersmaatregelen hebben onderzocht op deze datum. Voor het bestaan van de opzet van de beheersmaatregelen is de peildatum vrijdag 1 juli 2022 gehanteerd.

Aanpak

Wij hebben ons onderzoek als volgt aangepakt:

1. Wij hebben een analyse gemaakt van het adviesrapport van AclICT, d.d. 14 februari 2022;
2. Wij hebben een analyse gemaakt van de bestuurlijke reactie op het adviesrapport van AclICT, d.d. 24 februari 2022;
3. Wij hebben risico's, geadviseerde en toegezegde beheersmaatregelen afgeleid van bovengenoemde analyses;
4. Wij hebben een aantal criteria gedefinieerd ten behoeve van onze analyse naar opzet en bestaan van de beheersmaatregelen;
5. Vanuit het Programma ADS en de beheerorganisatie hebben wij een overzicht en een dataset ontvangen waarin lopende actuele beheersmaatregelen DSO LV (peildatum 14 juni 2022) zijn opgenomen. In dit overzicht zijn de actuele beheersmaatregelen gekoppeld aan de toegezegde maatregelen zoals opgenomen in de bestuurlijke reactie. Tevens zijn door het Programma ADS en de beheerorganisatie de ontwerpcriteria per maatregel uitgewerkt en van aan opzet en bestaan gerelateerde documentatie voorzien;
6. Wij hebben een analyse uitgevoerd op dit overzicht, de dataset, het ontwerp per maatregel en de achterliggende aan opzet en bestaan gerelateerde documentatie;
7. Wij hebben onze bevindingen gevalideerd tijdens interviews met betrokkenen;
8. Wij hebben per maatregel onze analyse uitgewerkt en ter validatie voorgelegd aan onze opdrachtgever, en vervolgens opgenomen in deze rapportage.

Samenvatting resultaten analyse Deloitte

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de resultaten van onze analyse.

Resultaten analyse

Unieke maatregel	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Omschrijving maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Bevindingen		
			Opzet	Bestaan	Werking
U-01	ASD/BO - B8	Monitoren op afwijkingen en risico's m.b.t. behalen mijlpalen roadmap en deze bespreken in PR/OGB	Geen bevindingen	Geen bevindingen	Geen onderdeel van de Deloitte-opdracht
U-02	ADS/BO - D1	Opstellen aanpak Indringend Ketentesten (IKT) + uitvoering vanaf 1 april	Geen bevindingen	Met bevindingen * zie pagina 18	
U-03	ADS/BO - D2a	Versterken sturing op operationeel beheer: probleem- en incidentmanagement, ingerichte en werkende serviceproces en -tool (JIRA) m.b.t. DSO-LV / kleine keten incidenten en problems incl. proces en tooling OBO's	Geen bevindingen	Geen bevindingen	
U-04	ADS/BO - D2c	Versterken sturing op operationeel beheer: 'keten-overstijgende OBO' onder verantwoordelijkheid van de TBO t.b.v. integraal Operationeel (Keten)beheer	Geen bevindingen	Met bevindingen * zie pagina 19	
U-05	ADS/BO - D2d	Versterken sturing op operationeel beheer: verder operationaliseren configuratiemanagement en versie- en releasebeheer	Geen bevindingen	Geen bevindingen	
U-06	ADS/BO - D2e	Intensivering van de inzet in de operationele (OBO's) en tactische laag (TBO)	Geen bevindingen	Geen bevindingen	
U-07	ADS/BO - D2f	Intensivering van de inzet in de strategische laag (SBO)	Geen bevindingen	Geen bevindingen	
U-08	ADS/BO - D3	Expliciet vaststellen werkbaarheid DSO-LV: vóór inwerkingtreding van de wet bestuurlijk vaststellen dat de functionaliteit van DSO-LV vanuit gebruikersperspectief voldoende en voldoende werkbaar is	Geen bevindingen	Geen bevindingen	
U-09	ADS/BO - D4	Stabiliseringsperiode 1 april 2022 t/m Q1 2023. Borgen dat partijen in deze periode niet in de verleiding komen alsnog nieuwe functionaliteit toe te voegen die niet strikt noodzakelijk is	Geen bevindingen	Geen bevindingen	
U-10	ADS/BO - D6	Aanscherpen van hoofdroute 22 met de aspecten die AcICT noemt en bestuurlijk vaststellen op OGB-niveau	Met bevindingen * zie pagina 22	Met bevindingen * zie pagina 22	

**Maatregelen naar
aanleiding van
advies AclCT**

Maatregelen naar aanleiding van advies AclICT

Advies AclICT d.d. 14 februari 2022

Inleiding

Naar aanleiding van het verzoek om advies uit brengen aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft AclICT op 14 februari 2022 zijn adviesrapport uitgebracht. Dit advies is als volgt samengevat door AclICT:

“DSO-LV is het centrale deel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Een werkend en stabiel DSO-LV is een noodzakelijke voorwaarde voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Die inwerkingtreding is recentelijk door de minister uitgesteld. Uitstellen achten wij verstandig: de tijd tot 1 juli 2022 is te kort om de DSO-keten voor inwerkingtreding voldoende te implementeren.

Advies: Wij adviseren het uitstel te benutten om de risico's verdergaand te mitigeren, door DSO-LV als onderdeel van de keten robuuster te maken en door de nieuwe datum voor de inwerkingtreding te baseren op een integrale kritiekepadplanning voor de keten als geheel.”

Analyse adviesrapportage AclICT (risico's)

Naar aanleiding van onze analyse van het adviesrapport van AclICT en in perspectief van dit onderzoek recapituleren wij de volgende risico's:

1. De voorbereiding voor de invoering bij veel partijen is nog onvoldoende gevorderd;
2. De tijd (tot 1 juli) is te kort om DSO LV verantwoord in gebruik te nemen;
3. De werkbaarheid van DSO LV in de complete DSO-keten is onvoldoende aangetoond;
4. De tijd is te kort voor BG's om ermee te leren werken en hun systemen en processen erop aan te sluiten;
5. De optelsom van bestuurlijke prioriteiten is voldoende voor inwerkingtreding en daarvoor is geen proces van vaststelling afgesproken. Kort voor inwerkingtreding gaat hierover discussie ontstaan, met mogelijke uitloop tot gevolg;
6. Er zullen zich nog andere substantiële risico's voordoen.

Maatregelen naar aanleiding van advies AclCT

Advies AclCT d.d. 14 februari 2022

Analyse adviesrapportage AclCT (aanbevolen risicomitigerende beheersmaatregelen)

Naar aanleiding van onze analyse van het adviesrapport van AclCT in het perspectief van ons onderzoek recapituleren wij de volgende door AclCT aanbevolen risicomitigerende beheersmaatregelen:

Advies / hoofdmaatregel 1: Maak DSO-keten robuuster

- Afwerken topissues en toprisico's door Programma;
- Handhaven stabiliseringsperiode vanaf 1 april en verleiding weerstaan om voor inwerkingtreding alsnog nieuwe functionaliteit toe te voegen die niet strikt noodzakelijk is;
- Indringend testen;
- Versterking sturing op operationeel beheer;
- Expliciet vaststellen werkbaarheid DSO LV.

Advies / hoofdmaatregel 2: Baseer nieuwe inwerkingtredingsdatum op integrale kritiekepadplanning.

Maatregelen naar aanleiding van advies AclCT

Bestuurlijke reactie op advies AclCT d.d. 24 februari 2022

Inleiding

Naar aanleiding van het adviesrapport AclCT van 14 februari 2022 heeft het Ministerie van BZK op 24 februari 2022 de bestuurlijke reactie uitgebracht. In deze reactie wordt ingegaan op het advies van AclCT en worden risicomitigerende maatregelen gerecapituleerd en toegezegd.

Analyse bestuurlijke reactie op advies AclCT (toegezegde risicomitigerende beheersmaatregelen)

Naar aanleiding van onze analyse van de bestuurlijke reactie in het perspectief van ons onderzoek recapituleren wij de volgende (16) toegezegde risicomitigerende beheersmaatregelen (BR-01 t/m BR-16).

Advies AclCT: <i>“Maak DSO-keten robuuster”</i> Subonderdelen advies:	Toegezegde maatregelen bestuurlijke reactie	
Afwerken topissues en toprisiko's door Programma	BR-01	Afwerken van de topissues en toprisiko's
Handhaven stabiliseringsperiode vanaf 1 april en verleiding weerstaan om voor inwerkingtreding alsnog nieuwe functionaliteit toe te voegen die niet strikt noodzakelijk is	BR-02	Enkel ruimte laten voor essentiële wijzigingen (dit zijn zaken die kunnen voortkomen uit indringend testen en/of oefenen)
	BR-03	Uitwerken voorwaarden voor uitzondering en besluitvorming interbestuurlijk
	BR-04	Aanvullende afspraken met leveranciers van plansoftware om benodigde functionaliteit voor inwerkingtreding af te ronden
	BR-05	Mogelijkheid verkennen met leveranciers of zij voorafgaand aan inwerkingtreding een periode hanteren waarin zij de software stabiel houden

Maatregelen naar aanleiding van advies AclCT

Bestuurlijke reactie op advies AclCT d.d. 24 februari 2022

Analyse bestuurlijke reactie op advies AclCT (toegezegde risicomitigerende beheersmaatregelen) *vervolg*

Advies AclCT: <i>“Maak DSO keten robuuster”</i> Subonderdelen advies:	Toegezegde maatregelen bestuurlijke reactie	
Indringend testen	BR-06	Breed testen in samenwerking met individueel bevoegd gezag en softwareleveranciers
	BR-07	Teststrategie, vernieuwende aanpak en komt naast de huidige testactiviteiten
	BR-08	Nagaan of huidige testaanpak verder kan worden verscherpt en geïntensiveerd
Versterking sturing op operationeel beheer	BR-09	Sterkere coördinatie of integratie van de operationele beheeractiviteiten
	BR-10	Intensivering inzet integraal operationeel ketenbeheer, ook in tactische en strategische laag
	BR-11	Verder operationeel grip op samenhang tussen verschillende systemen DSO-LV
	BR-12	Bevindingen vanuit indringend testen zo snel mogelijk oplossen
Expliciet vaststellen werkbaarheid DSO-LV	BR-13	Bestuurlijk definitief vastgestelde lijst met functionaliteit die bij inwerkingtreding beschikbaar moet zijn
	BR-14	Indringend testen van functionaliteit die bestuurlijk is vastgesteld en bij inwerkingtreding beschikbaar moet zijn
Advies AclCT: <i>“Baseer nieuwe inwerkingtrappingsdatum op integrale kritiekepadplanning”</i>	Toegezegde maatregelen bestuurlijke reactie	
	BR-15	Integrale KPP opstellen
	BR-16	Route 2022 bijstellen

Maatregelen naar aanleiding van advies AclICT

Programma ADS en beheerorganisatie

Opvolging maatregelen Programma ADS en beheerorganisatie

Het Programma ADS en de beheerorganisatie registreren en regisseren alle risicomitigerende maatregelen inzake DSO (LV) die vanaf het begin tot nu zijn ontworpen en geïmplementeerd. Van al deze maatregelen is een overzicht (dataset) beschikbaar: "Overzicht opvolging maatregelen programma ADS en beheerorganisatie". In totaal zijn er 77 risicomitigerende maatregelen in scope van de regie- en monitoringsrol.

Het Programma ADS en de beheerorganisatie hebben op ons verzoek een koppeling gemaakt van de maatregelen uit deze dataset met de toegezegde maatregelen vanuit de bestuurlijke reactie.

Uit deze koppeling komt naar voren dat 10 unieke maatregelen (U-nummers) uit deze dataset aansluiten op de 16 toegezegde maatregelen vanuit de bestuurlijke reactie van 24 februari 2022 (BR-nummers).

Op de volgende pagina's hebben wij opgenomen:

- Overzicht van de betreffende 10 maatregelen vanuit het "Overzicht opvolging maatregelen programma ADS en beheerorganisatie";
- Overzicht koppeling van deze 10 maatregelen met de 16 toegezegde maatregelen uit de bestuurlijke reactie.

Aanvullende beheersmaatregelen om de risico's zoals bedoeld in vraag 1 (verder) te mitigeren

De risico's van AclICT (zoals opgenomen op pagina 10) zijn met de maatregelen vanuit het Programma ADS en beheersorganisatie afdoende gedekt, indien deze in opzet, bestaan en werking volledig effectief aanwezig zijn. Wij adviseren derhalve geen aanvullende beheersmaatregelen.

Maatregelen naar aanleiding van advies AclCT

Programma ADS en beheerorganisatie

Overzicht van de 10 unieke maatregelen vanuit het "Overzicht opvolging maatregelen programma ADS en beheerorganisatie"

Unieke maatregel	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Omschrijving maatregel Programma ADS/beheerorganisatie
U-01	ASD/BO - B8	Monitoren op afwijkingen en risico's m.b.t. behalen mijlpalen roadmap en deze bespreken in PR/OGB
U-02	ADS/BO - D1	Opstellen aanpak Indringend Ketentesten (IKT) + uitvoering vanaf 1 april
U-03	ADS/BO - D2a	Versterken sturing op operationeel beheer: probleem- en incidentmanagement, ingerichte en werkende serviceproces en -tool (JIRA) m.b.t. DSO-LV / kleine keten incidenten en problems incl. proces en tooling OBO's
U-04	ADS/BO - D2c	Versterken sturing op operationeel beheer: 'keten-overstijgende OBO' onder verantwoordelijkheid van de TBO t.b.v. integraal Operationeel (Keten)beheer
U-05	ADS/BO - D2d	Versterken sturing op operationeel beheer: verder operationaliseren configuratiemanagement en versie- en releasebeheer
U-06	ADS/BO - D2e	Intensivering van de inzet in de operationele (OBO's) en tactische laag (TBO)
U-07	ADS/BO - D2f	Intensivering van de inzet in de strategische laag (SBO)
U-08	ADS/BO - D3	Expliciet vaststellen werkbaarheid DSO-LV: vóór inwerkingtreding van de wet bestuurlijk vaststellen dat de functionaliteit van DSO-LV vanuit gebruikersperspectief voldoende en voldoende werkbaar is
U-09	ADS/BO - D4	Stabiliseringsperiode 1 april 2022 t/m Q1 2023. Borgen dat partijen in deze periode niet in de verleiding komen alsnog nieuwe functionaliteit toe te voegen die niet strikt noodzakelijk is
U-10	ADS/BO - D6	Aanscherpen van hoofdroute 22 met de aspecten die AclCT noemt en bestuurlijk vaststellen op OGB-niveau

Maatregelen naar aanleiding van advies AclCT

Programma ADS en beheerorganisatie

10 unieke maatregelen (U-nummers) gekoppeld aan de bestuurlijke reactie (BR-nummers) op advies AclCT

Unieke maatregel	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	BR -01	BR-02	BR-03	BR-04	BR-05	BR-06	BR-07	BR-08	BR-09	BR-10	BR-11	BR-12	BR-13	BR-14	BR-15	BR-16
U-01	ASD/BO - B8	0															
U-02	ADS/BO - D1						0	0	0						0		
U-03	ADS/BO - D2a												0				
U-04	ADS/BO - D2c									0							
U-05	ADS/BO - D2d											0					
U-06	ADS/BO - D2e										0						
U-07	ADS/BO - D2f										0						
U-08	ADS/BO - D3													0			
U-09	ADS/BO - D4		0	0													
U-10	ADS/BO - D6				0	0										0	0

0 – De unieke maatregel is door het Programma ADS/beheerorganisatie gekoppeld aan een van de bestuurlijke reacties.

**Analyse Deloitte
naar maatregelen
in opzet en bestaan**

Analyse maatregelen in opzet en bestaan

Inleiding en criteria

Analyse van maatregelen in opzet en bestaan

In dit hoofdstuk hebben wij de analyse opgenomen van de opzet van de risicomitigerende maatregelen. Het betreft de opzet van de 10 unieke maatregelen zoals opgenomen in het voorgaande hoofdstuk. Ten overvloede: dit zijn dus niet de 77 risicomitigerende maatregelen in scope van de regie- en monitoringsrol.

In dit hoofdstuk zijn opgenomen:

- De criteria die wij hebben gebruikt voor de analyse van een maatregel;
- De bevindingen per maatregel.

Criteria opzet maatregelen

Voor de analyse van de opzet van een maatregel hebben wij de volgende criteria gehanteerd:

- a) de dekking van de programmamaatregel(en) van het Programma ADS/beheerorganisatie ten opzichte van de toegezegde maatregelen uit de bestuurlijke reactie;
- b) de geplande datum van implementatie van de maatregel;
- c) de geplande datum van realisatie van de maatregel (moment dat de maatregel het risico heeft gemitigeerd);
- d) de meetbaarheid van (het effect van) de maatregel ten behoeve van de analyse van de implementatie (bestaan) van de maatregel.

Criteria bestaan maatregelen

Uit de in opzet beschikbare documentatie is voor iedere maatregel een toetsingskader gebruikt om het bestaan van de beheersmaatregel te toetsen. Aan de hand van dit toetsingskader is het bestaan per beheersmaatregel gevalideerd. De uitkomsten van onze bevindingen en conclusies zijn tijdens interviews met de eigenaar van de beheersmaatregel getoetst.

Analyse Deloitte van de (unieke) maatregelen in opzet en bestaan

De volgende bevindingen hebben wij geformuleerd na het onderzoek van **opzet en bestaan** per unieke maatregel.

Unieke maatregel	Omschrijving maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Dekking maatregel van Programma ADS/beheerorganisatie t.o.v. de toegezegde maatregel BR	Bevindingen opzet en bestaan
U-01	Monitoren op afwijkingen en risico's m.b.t. behalen mijlpalen roadmap en deze bespreken in PR/OGB	ADS/BO B8	BR 1 - Afwerken topissues en toprisiko's	<p><i>Geen bevindingen</i></p> <p>Topissues en toprisiko's worden geregistreerd <i>Wij hebben echter niet kunnen vaststellen dat er formele eigenaren zijn aangewezen die rapporteren over de status van de topissues en toprisiko's. Wel communiceert een centrale coördinator over status, vervolg en open acties in diverse gremia. Een centrale registratie is op 1 juli 2022 nog in oprichting.</i></p>
U-02	Opstellen aanpak Indringend Ketentesten (IKT) + uitvoering vanaf 1 april.	ADS/BO D1	<p>BR 6 - Breed testen in samenwerking met individueel bevoegd gezag en softwareleveranciers</p> <p>BR 7 - Teststrategie, vernieuwende aanpak en komt naast de huidige testactiviteiten</p> <p>BR 8 - Nagaan of huidige testaanpak verder kan worden verscherpt en geïntensiveerd</p> <p>BR 14 - Indringend testen van functionaliteit die bestuurlijk is vastgesteld en bij inwerkingtreding beschikbaar moet zijn</p>	<p><i>Met bevindingen</i></p> <p>IKT fase 1 met minder deelnemers <i>Deloitte merkt op dat de IKT-testen in fase 1 met minder deelnemers zijn gehouden dan oorspronkelijk gepland. Fase 2 en fase 3 zijn ingepland voor meer deelnemers. Dit is door het Programma ADS gecommuniceerd in "Rapportage fase 1 Indringend Ketentesten Digitaal Stelsel Omgevingswet" gericht aan de Eerste Kamer. De validatie van de inhoud van deze rapportage is geen onderdeel geweest van ons onderzoek.</i></p>

Analyse Deloitte van de (unieke) maatregelen in opzet en bestaan

De volgende bevindingen hebben wij geformuleerd na het onderzoek van **opzet en bestaan** per unieke maatregel.

Unieke maatregel	Omschrijving maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Dekking maatregel van Programma ADS/beheerorganisatie t.o.v. de toegezegde maatregel BR	Bevindingen opzet en bestaan
U-03	Versterken sturing op operationeel beheer: probleem- en incidentmanagement, ingerichte en werkende serviceproces en -tool (JIRA) m.b.t. DSO-LV / kleine keten incidenten en problems incl. proces en tooling OBO's	ADS/BO D2a	BR 12 - Bevindingen vanuit indringend testen zo snel mogelijk oplossen	<i>Geen bevindingen</i>
U-04	Versterken sturing op operationeel beheer: 'keten-overstijgende OBO' onder verantwoordelijkheid van de TBO t.b.v. integraal Operationeel (Keten)beheer	ADS/BO D2c	BR 9 - Sterkere coördinatie of integratie van de operationele beheeractiviteiten	<i>Met bevindingen</i> <i>Er is een Centrale Operationele Ketenregie in oprichting</i> <i>Wij hebben bij het beoordelen van de opzet documentatie ontvangen die blijkt geeft van de versterking van het operationeel beheer over de keten. Deze documentatie dient nog formeel bekrachtigd te worden.</i>

Analyse Deloitte van de (unieke) maatregelen in opzet en bestaan

De volgende bevindingen hebben wij geformuleerd na het onderzoek van **opzet en bestaan** per unieke maatregel.

Unieke maatregel	Omschrijving maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Dekking maatregel van Programma ADS/beheerorganisatie t.o.v. de toegezegde maatregel BR	Bevindingen opzet en bestaan
U-05	Versterken sturing op operationeel beheer: verder operationaliseren configuratiemanagement en versie- en releasebeheer	ADS/BO D2d	BR 11 - Verder operationeel grip op samenhang tussen verschillende systemen DSO-LV	<i>Geen bevindingen</i>
U-06	Intensivering van de inzet in de operationele (OBO's) en tactische laag (TBO)	ADS/BO D2e	BR 10 - Intensivering inzet integraal operationeel ketenbeheer, ook in tactische en strategische laag	<i>Geen bevindingen</i>

Analyse Deloitte van de (unieke) maatregelen in opzet en bestaan

De volgende bevindingen hebben wij geformuleerd na het onderzoek van **opzet en bestaan** per unieke maatregel.

Unieke maatregel	Omschrijving maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Dekking maatregel van Programma ADS/beheerorganisatie t.o.v. de toegezegde maatregel BR	Bevindingen opzet en bestaan
U-07	Intensivering van de inzet in de strategische laag (SBO)	ADS/BO D2f	BR 10 - Intensivering inzet integraal operationeel ketenbeheer, ook in tactische en strategische laag	<i>Geen bevindingen</i>
U-08	Expliciet vaststellen werkbaarheid DSO-LV: vóór inwerkingtreding van de wet bestuurlijk vaststellen dat de functionaliteit van DSO-LV vanuit gebruikersperspectief voldoende en voldoende werkbaar is	ADS/BO D3	BR 13 - Bestuurlijk definitief vastgestelde lijst met functionaliteit die bij inwerkingtreding beschikbaar moet zijn	<i>Geen bevindingen</i>

Analyse Deloitte van de (unieke) maatregelen in opzet en bestaan

De volgende bevindingen hebben wij geformuleerd na het onderzoek van **opzet en bestaan** per unieke maatregel.

Unieke maatregel	Omschrijving maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Dekking maatregel van Programma ADS/beheerorganisatie t.o.v. de toegezegde maatregel BR	Bevindingen opzet en bestaan
U-09	Stabiliseringsperiode 1 april 2022 t/m Q1 2023. Borgen dat partijen in deze periode niet in de verleiding komen alsnog nieuwe functionaliteit toe te voegen die niet strikt noodzakelijk is	ADS/BO D4	BR 2 - Enkel ruimte laten voor essentiële wijzigingen (dit zijn zaken die kunnen voortkomen uit indringend testen en/of oefenen) BR 3 - Uitwerken voorwaarden voor uitzondering en besluitvorming interbestuurlijk	<i>Geen bevindingen</i>
U-10	Aanscherpen van hoofdroute 22 met de aspecten die AcICT noemt en bestuurlijk vaststellen op OGB-niveau	ADS/BO D6	BR 4 - Aanvullende afspraken met leveranciers van plansoftware om benodigde functionaliteit voor inwerkingtreding af te ronden BR 5 - Mogelijkheid verkennen met leveranciers of zij voorafgaand aan inwerkingtreding een periode hanteren waarin zij de software stabiel houden BR 15 - Integrale KPP opstellen BR 16 - Route 2022 bijstellen	<i>Met bevindingen</i> Geen Integrale KPP, wel een bijgewerkte routekaart <i>Wij hebben vastgesteld dat het Programma ADS geen Integrale Kritieke Pad Planning (KPP) heeft opgesteld. Dit is bekrachtigd door de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening in toelichting naar de Eerste Kamer. De Routekaart 2022 is en wordt bijgewerkt n.a.v. actualiteiten en bevat kritische mijlpalen. Wij zijn geïnformeerd over afspraken met en inzichten van leveranciers. In deze afspraken wordt gesproken over de status van de benodigde functionaliteiten van plansoftware en stabiele periode.</i> Gebeurtenis na peildatum <i>Wij hebben een door het Programma ADS opgesteld concept van de Kritieke Pad Planning ontvangen na peildatum. Deze is door ons niet gevalideerd.</i>

Bijlagen

Maatregelen vanuit Programma ADS en beheerorganisatie

Maatregelen vanuit Programma ADS en beheerorganisatie

Toelichting

Maatregelen conform Programma ADS en beheerorganisatie

In deze bijlage zijn de 10 programmamaatregelen opgenomen van het Programma ADS en de beheerorganisatie, inclusief een uitwerking van de kenmerken die relevant zijn voor onze analyse van de opzet en het bestaan van de maatregelen. Door het Programma ADS en de beheerorganisatie is per maatregel het volgende opgeleverd:

- de dekking van de programmamaatregel(en) van Programma ADS/beheerorganisatie ten opzichte van de toegezegde maatregelen uit de bestuurlijke reactie;
- de geplande datum van implementatie van de maatregel;
- de geplande datum van realisatie van de maatregelen (moment dat de maatregel het risico heeft gemitigeerd);
- de meetbaarheid van (het effect van) de maatregel ten behoeve van de analyse van de implementatie (bestaan) van de maatregel;
- de eigenaar van de maatregel (de functionaris verantwoordelijk voor de opzet en het bestaan van de maatregel)*;
- eventuele afhankelijkheden van andere maatregelen.

** Deloitte heeft deze uit privacyoverwegingen achterwege gelaten in dit rapport.*

Maatregelen vanuit Programma ADS en beheerorganisatie

Maatregel U-01 en U-02

Unieke maatregel	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Dekking maatregel van Programma ADS/beheerorganisatie t.o.v. de toegezegde maatregel BR	(Geplande) datum implementatie maatregel	(Geplande) datum realisatie maatregel	Meetbaarheid maatregel	Eigenaarschap Maatregel	Afhankelijkheid andere maatregelen
U-01	ADS/BO B8	<p>Monitoren op afwijkingen en risico's m.b.t. behalen mijlpalen roadmap en deze bespreken in PR/OGB</p> <p>1 - Afwerken topissues en toprisico's</p>	Maatregel is reeds geïmplementeerd en ongoing (rapportage minimaal regulier in PR/OGB)	Maatregel is reeds geïmplementeerd en ongoing	Voortgangs-, afwijkings- en risicorapportage op mijlpalen roadmap wordt per kwartaal opgeleverd	[Geanonimiseerd]	U10 ADS/BO D6
U-02	ADS/BO D1	<p>Opstellen aanpak Indringend Ketentesten (IKT) + uitvoering vanaf 1 april</p> <p>6 - Breed testen in samenwerking met individueel bevoegd gezag en softwareleveranciers</p> <p>7 - Teststrategie, vernieuwende aanpak en komt naast de huidige testactiviteiten</p> <p>8 - Nagaan of huidige testaanpak verder kan worden verscherpt en geïntensiveerd</p> <p>14 - Indringend testen van functionaliteit die bestuurlijk is vastgesteld en bij inwerkingtreding beschikbaar moet zijn</p>	April 2022	Maatregel is in april geïmplementeerd en gestart, IKT loopt ten minste tot aan datum IWT. In fase 3 (beoogd november-december 2022) vindt overdracht aan de beheerorganisatie plaats.	<p>Werkgroep IKT werkt aanpak uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organisatie - Werving i.v.m. versterking testteam - Testtooling/omgeving (zie ook A6) - Testcriteria - Representatieve ketentestsscenario's uitwerken o.b.v. de minimale vereisten voor IWT (zowel functioneel als niet-functioneel testen relevant voor de keten). - 'Testtreintjes' organiseren bestaande uit verschillende typen leveranciers/dienstverleners - Planning testuitvoering, gefaseerd 	[Geanonimiseerd]	U08 ADS/BO D3

Maatregelen vanuit Programma ADS en beheerorganisatie

Maatregel U-03 en U-04

Unieke maatregel	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Dekking maatregel van Programma ADS/ beheerorganisatie t.o.v. de toegezegde maatregel BR	(Geplande) datum implementatie maatregel	(Geplande) datum realisatie maatregel	Meetbaarheid maatregel	Eigenaarschap maatregel	Afhankelijkheid andere maatregelen
U-03	ADS/BO D2a	Versterken sturing op operationeel beheer: probleem- en incidentmanagement, ingerichte en werkende serviceproces en -tool (JIRA) m.b.t. DSO-LV / kleine keten incidenten en problems incl. proces en tooling OBO's 12 - Bevindingen vanuit indringend testen zo snel mogelijk oplossen	Juli 2022	Ongoing	1 TMR invoeren als centrale testregistratietool 2 Meldingformulier beschikbaar 3 Problem management ingericht (kijkend naar oorzaken i.p.v. gevolgen) 4 Op regelmatige basis terugkoppeling over oplosgroepen / OBO's over bevindingen 5 Communicatief / respectvolle terugmeldingen 6 Documenteren en formaliseren proces	[Geanonimiseerd]	
U-04	ADS/BO D2c	Versterken sturing op operationeel beheer: 'keten-overstijgende OBO' onder verantwoordelijkheid van de TBO t.b.v. integraal Operationeel (Keten)beheer 9 - Sterkere coördinatie of integratie van de operationele beheeractiviteiten	Juli 2022	Ongoing	- Inzichtelijk maken (XLS) - Formaliseren in beslisnotitie t.b.v. MT ADS / PR / OGB-B - Na akkoord implementeren	[Geanonimiseerd]	

Maatregelen vanuit Programma ADS en beheerorganisatie

Maatregel U-05 - U-07

Unieke maatregel	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Dekking maatregel van Programma ADS/beheerorganisatie t.o.v. de toegezegde maatregel BR	(Geplande) datum implementatie maatregel	(Geplande) datum realisatie maatregel	Meetbaarheid maatregel	Eigenaarschap maatregel	Afhankelijkheid andere maatregelen
U-05	ADS/BO D2d	Versterken sturing op operationeel beheer: Verder operationaliseren configuratiemanagement en versie- en releasebeheer 11 - Verder operationeel grip op samenhang tussen verschillende systemen DSO-LV	Oktober 2022 (PI-23)	Ongoing	Meer grip krijgen op de afhankelijkheden tussen versies van systeemcomponenten, standaarden en omgevingsdocumenten	[Geanonimiseerd]	
U-06	ADS/BO D2e	Intensivering van de inzet in de operationele (OBO's) en tactische laag (TBO) 10 - Intensivering inzet integraal operationeel ketenbeheer, ook in tactische en strategische laag	Oktober 2022		Zie D2c, dit heeft voor TBO betrekking op het inrichten van ketenoverstijgende (operationele) taken	[Geanonimiseerd]	U-04 ADS/BO D2c
U-07	ADS/BO D2f	Intensivering van de inzet in de strategische laag (SBO)	Augustus 2022		Waarborgen voldoende capaciteit en expertise	[Geanonimiseerd]	

Maatregelen vanuit Programma ADS en beheerorganisatie

Maatregel U-08 en U-09

Unieke maatregel	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Dekking maatregel van Programma ADS/beheerorganisatie t.o.v. de toegezegde maatregel BR	(Geplande) datum implementatie maatregel	(Geplande) datum realisatie maatregel	Meetbaarheid maatregel	Eigenaarschap maatregel	Afhankelijkheid andere maatregelen
U-08	ADS/BO D3	<p>Expliciet vaststellen werkbaarheid DSO-LV: vóór inwerkingtreding van de wet bestuurlijk vaststellen dat de functionaliteit van DSO-LV vanuit gebruikersperspectief voldoende en voldoende werkbaar is</p> <p>13 - Bestuurlijk definitief vastgestelde lijst met functionaliteit die bij inwerkingtreding beschikbaar moet zijn</p>	24-02-2021	Lijst is op 24-2-2021 vastgesteld en via de ADS-website gepubliceerd	<ul style="list-style-type: none"> - Bestuurlijk instemmen met de scope, de eisen, de impact en de restrisico's bij inwerkingtreding - Protocol opstellen dat ten minste antwoord geeft op de vraag wie vaststelt welke functionaliteit voldoende is, op welk moment, op grond van welke criteria en op basis van welk bewijsmateriaal 	[Geanonimiseerd]	
U-09	ADS/BO D4	<p>Stabiliseringsperiode 1 april 2022 t/m Q1 2023. Borgen dat partijen in deze periode niet in de verleiding komen alsnog nieuwe functionaliteit toe te voegen die niet strikt noodzakelijk is</p> <p>2 - Enkel ruimte laten voor essentiële wijzigingen (dit zijn zaken die kunnen voortkomen uit indringend testen en/of oefenen)</p> <p>3 - Uitwerken voorwaarden voor uitzondering en besluitvorming interbestuurlijk</p>	April 2022, start stabiliseringsperiode i.c.m. uitzonderingsprocedure	Stabiliseringsperiode loopt t/m Q1 2023	<ul style="list-style-type: none"> - Uitzonderingsprocedure voor essentiële wijzigingen op OGB-IWT-niveau vaststellen. Voor afspraken m.b.t. scope, zie D3 - Afspraken met leveranciers wanneer zij laatste essentiële wijzigingen opleveren, zie D6 	[Geanonimiseerd]	U-08 ADS/BO D3 U-10 ADS/BO D6

Maatregel vanuit Programma ADS en beheerorganisatie

Maatregel U-10

Unieke maatregel	Maatregel Programma ADS/beheerorganisatie	Dekking maatregel van Programma ADS/ beheerorganisatie t.o.v. de toegezegde maatregel BR	(Geplande) datum implementatie maatregel	(Geplande) datum realisatie maatregel	Meetbaarheid maatregel	Eigenaarschap maatregel	Afhankelijkheid andere maatregelen
U-10	ADS/BO D6	<p>Aanscherpen van hoofdroute 22 met de aspecten die AclCT noemt en bestuurlijk vaststellen op OGB-niveau</p> <p>4 - Aanvullende afspraken met leveranciers van plansoftware om benodigde functionaliteit voor inwerkingtreding af te ronden</p> <p>5 - Mogelijkheid verkennen met leveranciers of zij voorafgaand aan inwerkingtreding een periode hanteren waarin zij de software stabiel houden</p> <p>15 - Integrale KPP opstellen</p> <p>16 - Route 2022 bijstellen</p>	Maart 2022	Status hoofdroute 22 wordt periodiek geüpdatet. Updates worden vastgesteld in het OGB via de voortgangsrapportage implementatie	<p>In hoofdroute 22 opnemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De beschrijving van het inwerkingtredingsniveau DSO-LV zoals afgesproken in 2020 (als geheel, dus de ketens); zie ook D3; • De oplevering van de laatste DSO-LV-functionaliteit ten behoeve van inwerkingtreding (1 april); • De uitkomsten van de plannings van plansoftwareleveranciers in hoeverre en wanneer zij de functionaliteiten voor inwerkingtreding kunnen leveren; • De adviezen van AclCT, dat zich uitsprekt over de benodigde stabiliseringsperiode per 1 april en het indringend testen van de DSO-keten; • De gewenste aanlooptijd voor het oefenen en inregelen van werkprocessen. Het uitgangspunt is een halfjaar voor inwerkingtreding werken met de gehele keten; • De tijdige publicatie van het KB tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet om zo duidelijkheid te bieden voor de uitvoeringspraktijk, in het bijzonder voor het aanpassen van plannen voor gebiedsontwikkeling. 	[Geanonimiseerd]	U-08 ADS/BO D3

Concept

**Opdracht- en rapportage-
voorwaarden, disclaimer**

Opdracht- en rapportagevoorwaarden

Adviesonderzoek en rapportage

Ons onderzoek is niet uitgevoerd in het kader van een assurance-opdracht en derhalve wordt geen zekerheid verstrekt omtrent de getrouwheid van de informatie. Het is de verantwoordelijkheid van de (geautoriseerde) gebruikers van ons adviesrapport om te beoordelen of het uitgevoerde onderzoek in het perspectief van het geheel van de hun ter beschikking staande informatie en hun risicoperceptie aan de door hen te stellen eisen voldoet.

Deze rapportage is opgesteld ten behoeve van het Ministerie van BZK en mag daarom niet zonder onze schriftelijke toestemming aan derden ter inzage worden verstrekt of worden verspreid.

Deloitte neemt geen managementbeslissingen en voert geen werkzaamheden uit die behoren tot de verantwoordelijkheid van het Ministerie van BZK. Deloitte zal geen enkele verantwoordelijkheid nemen en dragen voor de besluitvorming ten aanzien van de implementatie van adviezen of aanbevelingen die voortkomen uit onze opdracht.

Disclaimer

Onze opdracht en ons onderzoek betreffen een 'Quick Scan'-analyse van de opzet en het bestaan van de actuele beheersmaatregelen inzake DSO LV in relatie tot de bestuurlijke reactie. De werking van de beheersmaatregelen maakt geen deel uit van onze opdracht. De generieke maatregelen van het Programma ADS maken in hun totaliteit geen deel uit van onze opdracht.

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte organisatie”). DTTL (hierna ook te noemen “Deloitte Global”) haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichtingen of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteit is aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belasting- en juridische diensten, consulting, financial advisory, and risk advisory diensten aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op zijn meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 345.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.